

FIZIOGRAFIA EMINESCU

PREDÂND FIZICA DUPĂ EMINESCU

XII

PROF. UNIV. DR. NICHOLAS ANDRONESCO

Mamei, Elena Enuța Andronescu

SFÂNTA TREIME. CERUL DIVIN. ÎNVIEREA. APOTEOZA

**Învierea este cel mai important eveniment-miracol din istoria lumii.
El este învingerea infinitului. Infinitul a fost adus pe Pământ.
Când mă duc la biserică de Paște sunt impresionat de
numărul de enoriași semnificativ mai mare decât de Crăciun.
Evident. Gândul, dorința și speranța învierii îi cheamă.**

Iată! Veni al doispzezecelea capitol ca într-un ciclu annual, care se-ncheie cu luna decembrie și nașterea lui Iisus Hristos. Acest număr 12 este cunoscut în multe civilizații și culturi ale Pământului. În cea sumeriană 12 este divisor al numărului 60 (numărul ei miracol) alături de 2,3,5,6,15,20,30 și el însuși. Aduă și numărul 1, elementul neutru față de împărțire și înmulțire. Remarcăm că 12 sunt cele 3x4 oase de la cele patru degete lungi de la mână. De fapt ființa noastră creată – Templul Domnului - este sursă de inspirație pentru multe modele matematice și nematematice. Tot 12 sunt zodiile atât de importante în expunerea primară a noului născut la influența boltei cerești când se botează cu energie din Cer, în ape cerești. De asemenea, Eminescu pomenește în Fragmentarium numărul 360, divizibil prin 12 (luni), referitor la numărul de zile într-un an faraonic – egiptean. Trăim sub imperiul lui 12.

Intermezzo

Cele 360° ale cercului sunt cele 360 zile ale anului egiptean. (501)

Următorul rând este de fapt un vers. O inspirație cu privire la rândul de mai sus.

În rotitoarea plinire de timp un an azi trecut-au. (501)

Aduc această expresie poetică la vedere pentru a ilustra conexiunea profundă la Eminescu între cunoaștere și exprimare poetică. Versul descrie exact rotirea planetei Pământ în jurul Soarelui. Odată avută în minte formula - *Cele 360° ale cercului sunt cele 360 zile...*, Eminescu este imediat inspirat de forma poetică. Iată o metodă foarte clară de a scrie poezie.

Nu există profundă inspirație poetică fără o vastă și profundă cunoaștere.

Acest capitol îl scriu cu dorința ca voința și interesul cititorului să descopere multiplele legături de religie-filosofie-fizică-artă pe care Eminescu le afirmă. După cum știm, Eminescu este creatorul. *Plăcerea* cea mai mare este cea de a crea și a re-crea, mai ales când o facem dintr-o perspectivă morală. Eminescu aduce lumea cerească pe Pământ, “Precum în Cer așa și pe Pământ”(Tatăl Nostru), așa cum și lumea pământească o ridică la Cer. Chiar dacă științific Eminescu este “îndrăgostit” de legile de conservare ale materiei și spiritului, chiar dacă afirmă că omul nu-i capabil de a crea un singur atom, el acceptă și dezvoltă ideea reșezării în noi sisteme a elementelor și/sau a părților rezultate din dezagregarea altor sisteme, corpuri. Adică, această re-creare se întâmplă la nivel reflectat, al cunoașterii, și este în capacitatea și destinul omului să fie o “trestie gânditoare” (Blaise Pascal). Eminescu este un maestro al acestor combinații, reșezări. Chiar le și exprimă probabilist și combinatorial în *Fragmentarium*. E bine să-nțelegem că materia, corpurile și câmpurile fizice, nu constituie “totul” în cadrul existenței universale (multiversale). E bine să ne gândim și la faptul că atomii și atomica, cuantica și dinamica se aplică și la sistemele de simțire și gândire, la atomul cibernetic (Andronesco - august, 2012) pe care Eminescu nu l-a exprimat explicit, dar l-a sugerat. Eminescu-i în noi.

Cuvinte cheie în expunerea de față:

UBICVIST, -Ă, *ubicviști,-ste*,adj. **1.** (Despre plante) Care trăiește și se dezvoltă la fel de bine în condiții de mediu diferite. **2.** (Fam.; despre oameni) Care pare a se afla în mai multe locuri deodată. – Din fr. **ubiquiste**. (DEX, p.1130)

Eminescu folosește cuvântul **ubicvist** referitor la proprietatea, însușirea lui Dumnezeu de a se afla în același moment pretutindeni.

Cunoașterea lui Eminescu este **ubicvistă**, prezentă peste tot, precum un sistem informațional contemporan capabil să transmită simultan aceeași informație, aceeași imagine în multe locuri. Principiul fizic care afirmă faptul că “nu poți fi în același timp în două locuri diferite” se referă la corpurile materiale și nu la informație. Reamintesc: Cantitatea de informație are principala proprietate că nu se conservă.

APOTEOZA

Apoteoza este foarte bine cunoscută, celebrată, slăvită și aplicată lui Iisus Hristos.

Mihai Eminescu nu numai că pune la loc de cinste religia creștină, dar el însuși este o apoteoză a gândirii universale.

ADEVĂR referitor la nota 472: **Pentru Eminescu**, pesonajele biblice nu sunt mituri, ci ființe ce exprimă adevăruri specifice.

IPOTEZĂ DE LUCRU:

Ținând cont de epoca socială antireligioasă în care a fost publicată cartea Fragmentariu, anul de grație 1981, nota 472 este o **acoperire în fața cenzurii**.

Legea paralelogramului de însumare a vectorilor.

La pagina 383 din Fragmentarium, chiar sub scrierea cu titlul **Teologie**, Eminescu are desenat un paralelogram (pătrat) cu o diagonală. Laturile din stânga și de deasupra figurii au atașate săgeți în același sens semnificând proprietatea vectorială a laturilor paralelogramului. De asemenea, diagonala are o săgeată indicând vârful unde se întâlnesc vectorii. Iată o unică interpretare și încercare informală de a explica legătura vie-organică dintre cele trei principii ale Sfântei Treimi: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Subliniez că în literatura de specialitate uneori se întâlnește o suprapunere de concepte de Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-Fiul, Dumnezeu- Sfântul Duh ca principii separate și în același timp cele trei principii, în întregimea lor, definind Dumnezeu - Creatorul.

Interesante sunt expresiile: 1. **Nebulos** Un singur individ mecanic. Acțiune. Tatăl. Această expresie se interpretează prin faptul că nu se poate construi un sistem interacțional doar cu un singur corp. De aceea este **nebulos** pentru că principiul numărului **unu** este nesatisfăcător; 2. **Sistem Două individe mecanice acțiune = reacțiune. Fiul.** În această exprimare avem deja două elemente (principii) – **Tatăl** din prima exprimare care produce acțiunea și **Fiul** ca izvor al reacțiunii. Cele două elemente însumate în paralelogram au ca rezultat **Sfântul duh = organismul sfint**. Mare atenție! Tatăl și Fiul interacționează în opoziție și în linie dreaptă conform principiului trei din mecanica lui Newton, iar crucea ce se formează de-a curmezișul conține Sfântul Duh. **Din acțiunea tatălui (linia dreaptă) s-a născut reacțiunea fiului (linia dreaptă în sens invers) și rezultanta Sfântului Spirit (de-a curmezișul Cruce).** În paralelogram, Eminescu folosește vectorii Tatăl și Fiul cu unghiul dintre direcții diferit de 180 de grade. Să se fi gândit Eminescu la un nou principiu?! Vă propun să continuați studiul. Aștept rezultatele pe adresa math.physics2@gmail.com

Un alt semn al treimii. La creștinii ortodoxi semnul crucii se face cu mâna dreaptă cu trei degete – degetul mare și următoarele două degete – strânse într-o triadă care ating cu evlavie fruntea în numele Tatălui, apoi cele trei degete coboară pe verticală în dreptul ombilicului (centrul de greutate al corpului uman), în numele Fiului, continuând cu un segment orizontal în dreptul inimii pentru Sfântul Duh și Amin.

AMIN interj., s.n. 1. Interj. (În texte religioase sau în practica bisericii creștine, folosit ca formulă de închiere) Adevărat! așa să fie! ♦ Fam. Adio! s-a terminat! (DEX, p. 34).

COMENTARIUL SPECIAL

Matematicile liniare și clasice nu sunt suficiente în a explica acest “unul e în trei.” Mai de folos poate fi deviza latină din timpul Imperiului Roman E PLURIBUS UNUM și care este folosită și pe sigiliul Statelor Unite ale Americii http://en.wikipedia.org/wiki/E_pluribus_unum.

Aduc în vedere această deviză pentru a pune în evidență contradicția filozofică, reală și fundamentală, între UNU (UNITATE) și MULȚIME. Aceasta este de folos în abordarea sistemului “unul e în trei” ca și “trei sunt în unu”. Bineînțeles că agregarea organică și sinergică poate continua la numere mai mari, dar nu poate fi mai jos de numărul TREI. Unul este doar conținut în numărul trei. Totuși, în construcțiile lor științifice, Newton și Eminescu pleacă de la numărul DOI. Principiul trei al mecanicii lui Newton se referă la **două** corpuri ca și principiul doi a lui Galilei. De fapt principiul doi a lui Galilei este principiul trei în mecanica lui Newton.

Eminescu scrie:

Principiul corelației creșterii nu este decât legea a doua a lui Galilei: *Orice acțiune e egală cu reacțiunea* (286).

Manualele românești și americane de fizică nu vorbesc de legea a doua a lui Galilei. Eminescu vorbește despre ea. Uimitor!

SCRISOAREA I

Unul e în toți, tot astfel precum una e în toate,
..... (Eminescu, Opere I, p. 132)

Eminescu extinde principiul **unu**-lui în mulțime la *una e în toate*. EL și EA.

O înțelegere sinergică referitoare la mulțime și unitate este „a vedea simultan și pădurea și copacii.”

ÎN TOȚI ESTE UNUL. De fapt formula arată că la baza mulțimii stă unitatea care nu poate înțelege fără mulțimea sinergică a multor **UNU** conectați. Și cel mai mic număr al mulțimilor de unu pentru a le face înțelese organic ca întreg este trei (sfânta treime). Cineva ar putea replica faptul că mulțimea începe cu doi, cu unu. Mai este și cazul mulțimii vide cu niciun element. Aici matematica impinge prea departe operațiunea inductivă. Din punct de vedere filosofico-existențial unu este doar un element dintr-o mulțime. În mulțimile reale interacționale, întotdeauna sunt mai multe elemente începând cu *trei* pentru că aceste corpuri sunt interconectate prin câmpuri fizice ca și prin câmpuri biologice, psihologice. Iată că **unitatea organică** compusă din trei unități de definiție capătă înțeles sinergic.

Newton a căutat, a cercetat și și-a dedicat întreaga viață, ca să descopere legile lui Dumnezeu.

Newton și Galilei au mers până la numărul doi, definind principiul III (Newton) sau II (Galilei) al mecanicii prin interacțiunea a oricărui două corpuri din Univers. Da! veți spune, dar principiul se aplică și la trei corpuri și la patru, etc, etc. Da! spun eu. Se aplică prin suprapunerea cauzelor (forțelor) și efectelor (accelerațiilor) în mod linear considerând două câte două corpuri în interacțiune fără a conține efectul sinergic. Eminescu vine cu conexiunea legii paralelogramului aplicată la cele trei principii religioase: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Aici, Eminescu în încercările lui de a explica Sfânta Treime îl depășește pe Newton și ne dă și nouă mult de gândit.

Ideea lui cu folosirea paralelogramului adunării vectorilor la Sfânta Treime este surprinzătoare.

Eminescu ar fi trebuit să folosească un model ortogonal tridimensional unde pe cele trei axe pot fi reprezentate principiile religioase Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și diagonala sumei vectoriale să reprezinte Dumnezeu-Creatorul ca unitatea celor trei principii. Sigur că tema se poate extinde, ca de exemplu, despre metrica acestui tip de spațiu. Vă sugerez să gândiți la cele expuse. Deocamdată atât.

Din nou Eminescu ne învață atât din istoria fizicii cât și fizica propriu zisă.

Trei-ul real formează o mulțime deschisă și cu acest trei putem construi Universul divers pe care-l cunoaștem. Așadar Sfânta Treime înseamnă mai mult decât trei unități adunate la oaltă. Sfânta treime este unitatea formată din trei unități distincte care au două principale proprietăți (calități, însușiri), viul și dezvoltarea programată sub informație (genomul care alcătuiește arhitectura vie, reproductivă și **CREATĂ**). **Așadar lumea începe de la numărul trei, iar Sfânta Treime este intuiția cea mai profundă a cărămizii de bază ce crează Universul.** Spun intuiția și nu înțelegerea, pentru că această unitate cu elemente interioare și exterioare nu poate fi explicată cu principii fizico-matematice de liniaritate și nici chiar cu neliniaritatea matematică actuală care n-are mare legătură cu **NELINIARITATEA DIVINĂ**.

Sugestie: adunarea vectorială s-ar putea face într-o geometrie ne-euclidiană.

Carpații

Este muntele, tată al râurilor și al poporului românesc. Aceasta e cumpăna lui, cântarul lui în care-și cântărește [ilizibil] și faptele și acest cântar [î]i zice să fie drept.

Cuvântul lipsă în [ilizibil] ar putea fi înlocuit cu speranța, existența, scopul, determinarea...

Care e cestiunea principală la religie? Este ca ea să fie un adevărat absolut în privirea simbolurilor ei, în privirea formelor ei esteriore, sau să⁴²⁹ cuprindă înlăuntru-i o repartitie de idei astfel, încât asemenea cântarul să arate totdeauna că răul este rău, binele bine. Dacă o religie pozitivă îndeplinește întotdeauna această din urmă condiție ni se pare că capetele seci pe cari le produce Pământul ar putea să se dispenseze de cercetări asupra adevărului *istoric* a celor cuprinse în biblie.

Căci adevărul istoric nu este un adevăr exact, ca principiile de morală, ci atâră în cele mai multe cazuri de individualitatea istoriografului și e cestic de apreciație și de temperament. (376).

⁴²⁹ Urmează: *aibă* (șters).

Foarte profund. Iată un Eminescu care susține adevărurile morale **cuprinse în biblie**.

Să analizăm foarte profund predica anterioară a lui Eminescu. Trebuie să fac o traducere din română în română pentru **capetele seci** cum bine zice Eminescu: în liturghie pâinea și vinul nu sunt simboluri. Sunt chiar resurse de viață venite (născute) din darurile cerești ale cununiei Soarelui și boltei cerești cu Pământul roditor ce îmbrățișează mirabila sămânță.

Acesta este adevărul religios absolut al ortodoxismului românesc în dinamica lui.

TEMĂ DE CERCETAT PENTRU TEOLOGI, OAMENI DE ȘTIINȚĂ, CREDINCIOȘI ȘI NU NUMAI

Modelul matematic al Sfintei Treimi pe care l-am exprimat cu câțiva ani în urmă la Bible Study (studiul Bibliei) în USA constă în unitatea mulțimii ca o combinație operațională a trei unități:

$$1 \times 1 \times 1 = 1 \text{ Gândiți}$$

Este adevărat că înmulțirea de mai sus poate fi continuată cu alți unu, unu fiind elementul neutru pentru înmulțire, dar ați putea veni cu un nou tip de matematică și ale sale proprietăți care să conecteze cu o matematică neliniară divină (neliniaritatea divină). **GÂNDIȚI!**

În acest model Dumnezeu-Tatăl poate deveni Dumnezeu - Sfântul Duh, Dumnezeu-Fiul poate deveni Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu - Sfântul Duh poate deveni Dumnezeu-Fiul. Aleluia!

Notă personală. Preotul daco-român, creștin-ortodox, care se ocupa în Connecticut de studiul Bibliei a fost mișcat de explicația mea cu aplicarea înmulțirii unității la unitatea Sfintei Treimi amintindu-mi-o după ani de zile.

.....
Citatul ce urmează arată preocuparea lui Eminescu pentru o matematică neliniară.

2275B

Ființa organică a lui Lamarck⁸¹ e o mărime organică x . Fiindcă această ființă organică constă din termenii deosebitelor organe, adică din acea una cantitate repărțită, fracturată asupra deosebitelor părți, de aceea

$$x = \frac{x}{m} \text{ (musculatură)} + \frac{x}{n} \text{ (nervi)} + \frac{x}{r} \text{ (sistem reproductiv) etc.}$$

dar $m + n + r = x$ prin urmare =

$$= \frac{x}{x} = x$$

Ce influențează asupra repartiției acestei sume? *Mediul* Numai clima? Nu – Amestecul de rasă, Coadaptarea altor lucruri. Coadaptarea e creșterea unui termen (împreună cu corelatul său) în **defavorul**⁸² altor termeni (correlation de croissance). (287)

⁸¹ Jean-Baptiste-Pierre-Antoine de Monet, cavalier de Lamarck (1744 – 1829), naturalist francez; elaborează prima teorie evoluționistă. Lucrări mai importante: *Philosophie zoologique* (1809), *Histoire naturelle des animaux sans vertèbres* (1815 – 1822), *Système analytique des connaissances de l'homme* (1820).

⁸² Sublinierea cu două linii.

Correlation de croissance = corelare în încrucișare.

Acest model este parțial, dar conține elemente importante: suma aritmetică a părților sistemului, $m+n+r=x$, ca și acel raport $x/x = x$ referindu-se la întreg. De fapt $x/x = 1$ exprimă unitatea inseparabilă a întregului format din trei părți, m, n, r (din nou numărul trei). În acest caz, adunarea fracțiilor este diferită de cea pe care o știm, dar, în același Fragmentarium, Eminescu are tratate operații cu fracții așa cum le știm. Deci Eminescu în mod intenționat ne propune un nou model. **Perfecționați-!**

Omul este un creator nu numai prin rearanjarea elemntelor naturale, dar și crearea de sisteme cel puțin mentale, care să îmbogățească existența.

TREIMI

1. TREIMEA FIZICĂ : Spațiu, Timp, Energie. Eminescu face o legătură directă între Dumnezeu și treimea fizică:

- a) El (Dumnezeu) e pretutindeni – are spațiul;
- b) El e etern – are timpul;
- c) El e atotputernic, dispune de întreaga energie a Universului. (76)

2267

Dumnezeu. El are predicabilele cîtor trele categorii ale gîndirii noastre. El e pretutindeni – are spațiul¹⁰⁶; el e etern – are timpul; el e atotputernic, dispune de întreaga energie a Universului. Omul e după¹⁰⁷ asemănarea lui: Omul reflectă în mintea lui – *in ortum* – cîștrele calitățile lui. De aceea la-nceput era Verbul, și Verbul era Dumnezeu și Dumnezeu era Verbul. (76)

¹⁰⁶ Scris deasupra; inițial: *timpul* (șters).

¹⁰⁷ *e după* scrise de două ori (neșterse).

Remarcați nota 106: Eminescu a scris inițial *timpul* și apoi a șters cuvîntul, înlocuindu-l cu *spațiul*. Să fi avut în minte o echivalare a timpului și spațiului?!

Eminescu a avut în vedere profețiile din vremea lui cu privire la schimbarea lumii. De altfel aceasta este o temă clasică pentru umanitate.

2258

O profeție străveche spune: cum că 260 de papi vor sui pe scaunul lui Petru și după aceea va începe o nouă ordine de lucruri în lume. Papa Pius al IX⁶¹² e al 259-ălea. Asta o spune Charivari⁶¹³, un jurnal din oct. 1847. (237)

⁶¹² Pius al IX-lea (1792 – 1878), papă între 1846 – 1878.

⁶¹³ Revistă satirică franceză, întemeiată la Paris în 1832.

2264

Iar cînd se vor împlini toate acestea? Legenda zice cînd Buga⁶¹⁴ va suna de seară*, cînd sf. Mănăstire Putna se va lumina din morminte. (237)

⁶¹⁴ Clopot la mănăstirea Putna, în legătură cu care circulau o mulțime de legende. Eminescu notează una din ele în articolul [„*La anul 1774...*”], publicat în *Curierul de Iași*, în septembrie 1877.

Semnul împlinirii profeției străvechi urma să fie dat la mănăstirea Putna. Profeția nu s-a împlinit, ca de altfel multe din profețiile zilelor noastre. Cele două citate sunt la aceeași pagină în Fragmentariu, chiar dacă aparțin de manuscrise diferite. De remarcat că *asta o spune Charivari*, revista satirică franceză. Eminescu se documenta permanent.

2. PUTERNICIA, ATOTȘTIINȚA, UBICUITATEA

2275B

Dintre miile de termene imuabile din cari se compune lumea și al căror întreg e egal cu suma, tu ești termenul cel mai mare, tu ești cel mai capabil a te spori, pentru că unul își dezvoltă brațul pentru a-mi* atinge puternicia, altul mintea pentru a-mi atinge atotștiința, altul puterea pentru a-mi atinge ubicuitatea, iar toți [la] un loc veți ajunge a fi ca [ilizibil] prin iubire între voi, *coadaptare*, numai trebuie să vă mișcați, fiecare în jurul ei, pentru că Dumnezeu e mișcarea, numai trebuie să vă luminați fiecare în înțelesul lui, pentru că Dumnezeu este lumină¹⁰⁴. (292).

¹⁰⁴ Eminescu îl omologhează pe Dumnezeu cu mecanica Universului, anticipând, într-un fel, filosofia lui Blaga.

2263

Aici întâlnim din nou o treime: **puternicia, atotștiința, ubicuitatea.**

Iată că în textul anterior Eminescu exprimă ideea de bază a Noului Testament unde Christos (Hristos) aduce lumii legea iubirii ceea ce înlocuiește legea Talionului exprimată ca reciprocitate a crimei și a pedepsei – ochi pentru ochi, dinte pentru dinte.. Eminescu spune: **iar toți la un loc veți ajunge a fi ca [ilizibil] prin iubire între voi....** Intuiția ne face să presunem cuvântul ilizibil ca fiind **salvați, mântuiți. Veți ajunge a fi ca salvați (mântuiți) prin iubire între voi...**

MÂNTUIT, Ă, mântuiți, -te, adj. 1. (Pop.) Scăpat, salvat; dezrobot. 2. (În limbaj bisericesc) Izbăvit de păcate. – V. **mântui**. (DEX,p.414).

3. MARTIRUL, EROUL ȘI ÎNȚELEPTUL

2275B

Martirul, eroul și înțeleptul sunt numai trei forme ale unei și aceleiași substanțe: adevărul. Dacă un erou cât de mărginit privi[rea] inteligenței, dar un martir ignorant, dar un înțelept și puțin viteaz – cîteși trei cunosc același stări* - vedem suma* lor. Pentru cîteșitrei există un sacrificiu pentru un lucru* care nu sunt ei înșiși și care se răsfrînge asupra semenilor lor. De aceea la martir și la erou poate subsista un transitus per filium medium, o trecere a tendinței lor în [ilizibil] adevărate prin un principiu aparent fals, dar ceea ce au simțit este adevărat.

În sfârșit, adevărul e stăpînul nostru, nu noi stăpînii adevărului. (87)

De această dată, pentru Eminescu, Dumnezeu este adevărul. De remarcat că problematica interioară a adevărului se găsește și în întrebarea retorică a lui **Pilat din Pont** ca și în definiții specifice ale statului și religiei.

2258

...Pilat din Pont: "Ce este adevărul?" Vine acuma interesanta întrebare: Cum de acest simțământ al relativității adevărului și bineleui nu au rezistat înnoirilor importante la noi? Cum de fiecare șarlatan, care și-a făcut educația în cafenelele Parisului poate să impuie așa nitam nizam toate chițibușurile necoptului său creier, unor țări, care au o istorie proprie... (73)

2255

Stat: Raport al omului către finit și rasă. (226)

Religie... Raport al omului către Univers, către infinit. (226)

2261

Fiecare să caute a fi liber, dar cine-i slugă să fie slugă credincioasă (Pavel către Corinteni). (51)

Găsesc că a fi slugă credincioasă unei cauze drepte și naționale, creștine și/sau universale este un act de alegere care numai libertatea și-l poate oferi.

CUCEREȘTE-ȚI LIBERTATEA DE A ALEGE. Alege libertatea morală. Apoi ține-ți cuvântul dat.

2262

Materia fără spirit
Spirit fără materie
Un Dumnezeu fără temple

.....
În țipetele copilului lui strigă: sunt. (78)

Așa este. Strigătul copilului este afirmarea pură a existenței de sine, a existenței Universului.

Ca-n teoria corpuscul-undă, Eminescu remarcă inseparabilitatea dintre **materie și spirit** ca și cea dintre **Dumnezeu și temple**. Și aceasta se petrece cu mai mult de 40 de ani înaintea fizicianului francez Louis de Broglie care afirmă dualitatea corpuscul-undă.

2255

¹¹² Trecutul marmură, prezentul Dumnezeu, viitorul umbră. Și eu pun destinul acestei lumi într-o inimă de om (76)

¹¹² Însemnările din manuscrisele 2255 (f. 205) și 2262 (ff. 1v., 2, 2v.) sunt scrise de Eminescu la vârsta de 15-18 ani și constituie un document de prim ordin pentru cunoașterea biografiei sale spirituale. Poetul pune în discuție, încă de la această vârstă, o serie de probleme filosofice și caută răspuns la ele. Se impun atenției, în acest prim jurnal aforistic eminescian, diversitatea ariei de preocupări, accentele de critic social și înclinația spre panteism.

Conform notei 112, aduc în atenție această cugetare a lui Eminescu pentru că este exprimată la o vârstă relativ timpurie pentru profunzimei ei. Presupunând că a fost scrisă la 15 ani, informația devansează vârsta primei creații cunoscute și publicate, poezia **La moartea lui Aaron Pumnul**.

La valeur n'attend point le nombre des années. (Le Cid de Pierre Corneille)

Trecutul marmură, prezentul Dumnezeu, viitorul umbră. De menționat faptul că tema **umbrei** este un leit-motiv pentru întreaga sa operă. Din pământ (țărână) ne tragem, în pământ ne ducem. Umbra devine esențială ca purtătoare de informație în timp ce pământul, cu diferite organe biologice, găzduind sufletul în ființa umană, este umplutura, efemerul.

MESIA

2255

Generație spontanee Mesia. Cel ce se va naște fără bărbat. Va să zică când lumea va afla cum din materie organică fără bărbat, se face materie organică copil, cel ce va afla-o va fi Mîntuitorul Lumii⁹¹. (130)

⁹¹ Eminescu pune în discuție problema creării ființelor vii în laborator, care preocupă și știința contemporană.

Nota 91 trebuie interpretată cu foarte multă atenție. În primul rând că Eminescu nu se referă în mod necesar la experiențe de laborator. Apoi, nanotehnologia contemporană revoluționează întreaga gândire și acțiune umană în cunoașterea viului și non-viului la nivel atomic și nivele învecinate. Suntem martorii unor descoperiri uimitoare.

...cînd lumea va afla cum din materie organică fără bărbat, se face materie organică copil, cel ce va afla-o va fi Mîntuitorul Lumii De remarcat că Eminescu pleacă de la materie organică fără bărbat și nu de la materie anorganică pentru a crea un copil. Iată o corectă interpretare a sfințeniei Pământului și Cerului sub formă de MESIA. Eminescu a înțeles foarte bine rolul divinității în această transcendere

de la materie nevie la materie organică, vie.

Prin înțelegerea existenței divine, veți afla calea spre MESIA.

4. ADEVĂR, DREPT, VIRTUTE

Dreptul e adevăr – virtutea e adevăr, nu cel relativ care constată cum este⁴⁷⁷ ci cel absolut, care este. Adevăr, drept, virtute toate trei sunt așa de gemene încît ai crede că-s una. (217)

⁴⁷⁷ *cum este*, scrise deasupra.

După Eminescu, cele trei sunt echivalente. O adevărată treime ce dă clar înțelesul organic relației dintre **unu și trei**.

TEMĂ DE CERCETARE FUNDAMENTALĂ PENTRU FIZICIENI, PREOȚI ȘI NU NUMAI

1. **De studiat cerul de deasupra așezării Ion Corvin și de deasupra pădurii Eminescu, Dobrogea, în legătură cu venirea lui Sf. Andrei. Sunt rațiuni terestre și religioase de propăvăduirea religiei creștine în Dobrogea ca parte a Daciei Române, dar trebuie să fie și cerești. Ca ipoteze de lucru, vă puteți gândi la vreo stea călăuzitoare, galaxie, semn ceresc, etc.**

Uimitor este cerul senin de noapte de deasupra Corvinului care este nu numai puternic luminat și sclipitor, dar pare fermecat de o lumină vie. Este remarcă mea încă din copilărie. Vara, preferam să dorm afară ca să fiu în directă legătură cu cerul nașterii mele. Acest cer senin și înstelat a uimit multă lume din localitate ca și pe cea în trecere. Eu însumi trecând ani mai târziu, noaptea, pe cer puternic luminat de stele am auzit remarcă ale persoanelor însoțitoare pline de mirare și admirație de strălucirea cerului deasupra Corvinului. Poposisem la cișmeaua mare de unde am băut apă cu căușul. Da. Rece, proaspătă, gustoasă. Apa vie. Apa chemată de stele.

Deci ipoteza mea este că marea vale în care se găsește localitatea Ion Corvin joacă rolul de lentilă ceea ce produce o imagine mărită a bolții cerești. Sfântul Andrei trebuie să fi remarcat acest fapt sau să i se fi spus. Mai ales că a propăvăduit creștinismul pe aria a daco-românismului. În copilăria mea la Ion Corvin mergeam cu colinde de Crăciun în care pomeneam numele Sf. Andrei. Într-adevăr o tradiție milenară.

Astronomi, teologi din toată lumea și nu numai. Luati-vă telescoapele optice, cu unde radio, cu unde gama, cu CCD, de orice natură și studiați bolta cerească de deasupra localității Ion Corvin. Pentru comunicare cu mine folosiți aceeași adresă math.physics2@gmail.com MULȚUMESC!

INTERDISCIPLINARITATE

1. DESPRE LIBERTATE

2267

Stăpîn e cel ce n-are stăpîn, decît pe care și l-a pus el singur: Dumnezeu. (179)

2. Momentul nașterii Mesiei, Iisus Hristos este văzut de Eminescu ca descris într-o carte veche, roasă de molii, cu pagini unse (unșuroase):

DUMNEZEU ȘI OM

Tu, Christoase, -o ieroglifă stai cu fruntea amărâtă,
Tu, Mario, stai tăcută, țeapănă, cu ochii reci!

Însă sufletul cel vergin te gândea în nopți senine,
.....

Ridicînd frumoasă, sântă, către cer a sale mâne.

Dar un mag bătrîn ca lumea îi adună și le spune
C-un nou gând se naște-n oameni, mai puternic și mai mare
Decît toate pîn-acuma. Și o stea strălucitoare
Arde-n cer arătînd calea la a evului minune

Fi-va oare dezlegarea celora nedelegate?
Fi-va visul omenirei grămădit într-o ființă?
Fi-va brațul care șterge-a omenimei neputință
Ori izvorul cel de taină a luminii-adevărata?

C-un nou gând se naște-n oameni, mai puternic și mai mare
Decît toate pîn-acuma. (Eminescu, Opere I, p. 352,353)

Eminescu, prin poezia DUMNEZEU ȘI OM, Dumnezeuul fiind Iisus Christos, exprimă legea cea nouă, legea iubirii.

Ș-atunci inima creștină ea vedea pustia-ntinsă
Și prin ea plutind ca umbre împărați din răsărit,
Umbre regii și tăcute ce-urmasu astrul fericit...
Strălucea pustia alba de a lunii raze ninsă,

Iar pe muntele de dafini, cu dumbrave de măslini
Povestind povești bătrâne, au văzut păstorii steaua
Cu zâmbirea ei ferice și cu razele de neauă
Ș-au urmat sfinția-i cale către staulul divin. (Eminescu, Opere I, p. 353)

3. RELIGIE & PSIHLOGIE

2275B

Prin rugăciune și umilință se-ntărește mușchiul inimii noastre de putem suporta durerea.²⁹²(347)

²⁹² Eminescu privește practicile religioase numai ca terapie psihologică în societatea din vremea sa. Problema aceasta stă și în atenția psihologilor contemporani.

Eminescu vede în practicile religioase mai mult decât o terapie psihologică. Este una din căile de comunicare intimă cu divinitatea.

În citatul următor, Eminescu redă înțelesul de icoană la nivel filosofic. Este o profundă caracterizare și descriere inclusiv pentru icoana religioasă.

2257

[...] Icoana este numai un punct tranzitoriu. Impresia atinge simțirea, voința. Icoana esteroară nu va fi pe deplin congruentă cu icoana reprodusă din ea. Nu este gata¹⁸³ ca¹⁸⁴ o fotografie, ci devine gata prin aceea, că sunt puteri constructive în noi, care trezesc și cari din elementele apucate construiește icoana¹⁸³. Ce-i mai mult creatorul sau creațiunea? Spiritul e product. Ceea ce¹⁸⁶ nu-i idee, ci are puterea de a produce idei¹⁸⁷. (91)

¹⁸³ Scris deasupra.

¹⁸⁴ Urmează: *cu* (șters).

¹⁸⁵ Urmează: *Manierele de a privi lumea care* (șterse).

¹⁸⁶ Scris deasupra.

¹⁸⁷ Urmează: *Producerea naturei* (șters).

Redau o strofă din poezia **RUGĂCIUNE** ca îndemn spre credință și (libertate A PROPRIEI ALEGERI) umilință a drept credinciosului

RUGĂCIUNE

Crăiasă alegându-te
Îngenuchem rugându-te
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie;
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O, maică pre curată,
Și pururea fecioară,
Marie!

..... (Eminescu, Opere I, 529)

4. DEFINIȚIA SUFLETULUI

Sufletele sunt ființe de îngeri înamorate în corpuri de oameni.(77)

2262

Urzirea unui suflet este corpul. Datoria lui de a-l conduce pe acesta în virtute. Sufletele sunt ființe de îngeri înamorate în corpuri de oameni [;] cu cât mai mult își iubește sufletul pre corpul său, cu atîta omul e mai virtuos.

Sufletu-i înger

Corpu-i om. (77)

5. DESPRE BISERICĂ, PREOȚI ȘI ALȚI LIDERI SOCIALI

2255

Nu preoții constituiesc biserica; ei nu o pot face decît în cea mai strînsă comunitate cu credincioșii; tot astfel nu constituiesc învățații spiritul științific al națiunii, ci numai întregul număr al celor culți prin știință. (32)

Mirarea cea mare a oamenilor vine de acolo, că filosofia are multe sisteme, din care poate nici unul nu-i adevărat. De aceea vom urma comparația cu embryo mai departe. Dintr-acelaș embryo originar iese pe deoparte un cîine (cinismul), un elefant (materialismul)²⁵, o călugăriță (idealismul absolut) și un om cu judecată dreaptă și încăpătoare (criticismul). Sau precum dintr-acelaș embryo au ieșit dintr-o epocă Pămîntului hipopotami²⁶, într-alta oameni, tot așa într-una din epocile experienței omenești va ieși o filosofie²⁷, într-altă epocă alta, și ceea ce e mai curios e tocmai că oamenii, cari fac mai multă filosofie (precum materialistii astăzi) sunt tocmai aceia care batjocoresc mai tare filosofia. Ei samănă cu unul care batjocorește avariția și [e] însuși avar, batjocorește advocația și-i singur avocat, batjocorește biserica și-i el singur popă (65).

²⁵ Urmează: o *ducă de pension* (șterse).

²⁶ Urmează: *tot* (șters).

²⁷ *va ieși o filosofie*, se repetă.

²⁸ Studiul întregului context în care apare această însemnare ne conduce la materialismul vulgar (vezi studiul introductiv, p. 8, 11, precum și infra, p. 68. nota 46)

Folosesc acest citat pentru a scoate în evidență filosofia unora din zilele noastre -- **batjocotește biserica și-i el singur popă.**

De remarcat că Eminescu are apetit pentru umor.

6.

CRUCEA

Este obiectul construit din diferite materiale care are multe întrebuințări ca cea din timpuri antice de răstignire, dar are și multe alte semnificații. Unul din înțelesuri este definirea perpendicularității ca împărțirea spațiului plan în patru sectoare cu unghiuri egale. Acest fapt se întâmplă la intersecția dintre liniile unui câmp fizic și suprafața (liniile) echipotențiale. Este cazul relației dintre o suprafața liniștită de apă și verticala în acel punct (neglijând efecul centrifugal al rotației Pământului în jurul propriei axe). Cel mai important simbol este semnul creștinătății. Chiar și acest semn creștin are o istorie așa cum în primele

secole după Hristos în anumite culturi creștine semnul crucii se făcea de către credincios cu mâna doar în dreptul frunții lui. Acest obicei este continuat doar de către fețele bisericești, crucea fiind făcută în dreptul frunții sau feței credinciosului, pentru a-l mirui.

2255

*Corelațiunea creșterii*⁸⁰

O putere principală și una opusă, rupte în două = iată crucea, iată organismul. (287)

⁸⁰ Sublinierea cu două linii.

Și mai interesant! Eminescu echivalează organismal cu crucea. De fapt răstignirea este o căsătorie de moarte între cruce și răstignit, cel puțin în timpul Imperiului Roman.

O piatră arucată în apă face cruce-valuri; (373)

Iată o explicație corectă și simplă a unui anume tip de cruce care lucrează în folosul omului.

Crucea și moara de vînt. Moara de vînt nu e decît o cruce pe care-o mișcă vîntul. (476)

2255

Linia de mișcare absolută-a soarelui taie liniile de rotațiune a planeteilor și se formează

Cruce (477).

7. DUMNEZEU ESTE LUMINA

Lumină din lumină...

*....pentru că Dumnezeu e mișcarea, numai trebuie să vă luminați fiecare în înțelesul lui, pentru că Dumnezeu e lumina*¹⁰⁴. (292)

¹⁰⁴ Eminescu - Blaga

2264

Dar dacă timpul nostru este epitropist, nu ne trebuie epitrop sufletului nostru nicăiri, căci acel epitrop⁹, e sentimental conservațiunii noastre ca popor¹⁰, e Dumnezeul din inima noastră. (559)

⁹ Cuvînt șters și neînlocuit; urmează: *Dumnezeu* (șters).

¹⁰ *de popor*, scrise deasupra; inițial: *de rasă* (șterse).

EPÍTROP, *epitropi*, s. m. 1. Tutore. 2. (Reg.) Administrator al unui bun, în special al averii unei biserici; [Acc. și: epitróp] – Din ngr. **epítropos** (DEX,p.345)

8. ÎNVIEREA

.....
**Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte...
Deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.**

**Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uită și preoți și popor,
Cum din mormânt răsare Christos învingător,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:
“ Cântări și laude-nălțăm
Noi, fie unuia,
Primindu-l cu psalme și ramuri,
Plecați-vă, neamuri,
Cântând Aleluia!
Christos a înviat din morți,
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte călcând-o,
Lumina ducând-o
Celor din morminte!”** (Eminescu, Opere I, p. 528,529)

Versurile lui Eminescu citate sunt de toată lauda a fi cântate de poporul daco-român și corul bisericesc la înviere cu soborul de preoți în fața altarului. “Hristos a înviat!” Eminescu trăiește.

ALELUIA!

.....
Eminescu dorește cerul căruia îi aparține. Iată propriile lui cuvinte făcând referință directă la răstignire. El face o delimitare clară între **criminalul nebun adevărul** pe care-l lasă în grija Pământului și pământenilor, iar el se mulțumește cu cerul.

2262

2262

Ce-i adevărul? Stafia¹⁵⁶ mincinosului ieri¹⁵⁷ în lumina zburîndului azi? (Ieri a aruncat cu pietre-n el ca într-un nebun), ieri l-a răstignit pe cruce ca pe-un criminal...¹⁵⁸ mâine vor arunca cu pietre-n el ca-ntr-un nebun... Ca să nu mă-nșele și pe mine acest criminal nebun îi dăruiesc pământul... Mie... (mi-ajunge) cerul mi-e destul. (: Eu... mă mulțumesc cu cerul.) (85)

¹⁵⁶ Inițial: *Icoana* (șters).

¹⁵⁷ Scris deasupra.

¹⁵⁸ Punctele de suspensie, în text.

EU... MĂ MULȚUMESC CU CERUL

Legendă (Organizarea informației):

1. Textele din Fragmentarium cu litere roșii aparțin lui M. Eminescu.
Numele roșii din paranteze reprezintă paginile unde se găsesc textele.
2. Numerele negre din dreapta paginii reprezintă manuscrisul.
3. Notele de subsol sunt luate întocmai din Fragmentarium. Sunt scrise după fiecare fragment din opera eminesciană pentru a vedea imediat, în detaliu, lucrul creatorului.
4. În paginile de Matematică, Fizică și Științe Naturale, Eminescu folosește ca limbă fundamentală limba română. Unele texte și adnotări sunt scrise în germană, franceză, engleză, latină, greacă, italiană.

REFERINȚE

ANDRONESCO, N (August 2012) Constructivism in Physics Knowledge. Retrieved on Feb. 23, 2014 from <http://www.alternativaonline.ca>

ANDRONESCO, N. (2007). Holy Trinity. Lucrare prezentată la clasa de filosofie “The Meaning of Life and Death” Lucrarea originală este în engleză.

EMINESCU, M. (1981). Fragmentarium. Ediție după manuscrise, cu variante, note, addenda și indici de Magdalena D. Vatamaniuc. Editura Științifică și Enciclopedică, București, România.

EMINESCU, M, (2001). Opere.Vol I Poezii. Coordonatorul ediției acad. Mihai Cimpoi, Editura Gunivas SRL, Chișinău, MD.

ANDRONESCO, N. (2005). NOROC și IDEAL în poezia eminesciană. Comunicare susținută la al V-lea Congres de cultură română, Universitatea Sacred Heart, Fairfield, Connecticut, USA.

DICTIONARUL EXPLICATIV AL LIMBII ROMANE (DEX) (1998). Editura UNIVERS ENCICLOPEDIC. Bucuresti, Romania.

http://en.wikipedia.org/wiki/E_pluribus_unum

Copyright © 2014 by Lumina Publishing House

& Dr. Nicholas Andronesco